

Tarmbesvär

Inflammerade tarmfickor

En tarmficka är en utbuktning i tjocktarmsväggen. Det är vanligt att ha tarmfickor och oftast märks de inte. En tarmficka kan bli inflammerad. Du får då ont i magen och feber. Inflammationen går ofta över utan behandling, men om du blir mycket sjuk kan du behöva få vård på sjukhus.

Symtom

Du får ont i magen om du har en inflammerad tarmficka. Det gör ofta ont nertill på vänster sida av magen.

Du kan också ha ett eller flera av följande symtom:

- Du får feber.
- Du mår illa.
- Du känner dig uppblåst i magen.
- Du får förstoppning eller diarré.
- Du behöver kissa oftare än vanligt.

Inflammationen kan göra att tarmfickan spricker och inflammationen kan sprida sig. Du känner dig då mycket sjuk och får mycket ont i hela magen.

När och var ska jag söka vård?

Kontakta en <u>vårdcentral</u> eller en <u>jouröppen mottagning</u> så snart det går om tror att du har en inflammerad tarmficka. Du behöver inte söka vård någon annanstans om det är stängt. Vänta tills den jouröppna mottagningen eller vårdcentralen öppnar.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha sjukvårdsrådgivning och hjälp att bedöma symtom.

Om det är bråttom

Kontakta genast en <u>vårdcentral</u> eller en <u>jouröppen mottagning</u> om du har mycket ont i magen och känner dig väldigt sjuk. Om det är stängt, sök vård på en akutmottagning.

Undersökningar och utredningar

Du får lämna <u>blodprov</u> och <u>urinprov</u> om läkaren tror att du har inflammerade tarmfickor. Du kan också bli undersökt med röntgen eller med <u>ultraljud</u> om du har mycket ont, eller om du inte har haft inflammerade tarmfickor tidigare.

Behandling

En inflammerad tarmficka läker oftast utan behandling efter ett par dagar. Det kan hjälpa mot symtomen att äta flytande mat, till exempel soppa. Du kan också använda <u>receptfria smärtstillande läkemedel</u> om du har ont.

Ibland behöver inflammerade tarmfickor behandlas med <u>antibiotika</u>. Du kan också behöva få vård på sjukhus om du har mycket ont och feber. På sjukhuset får du vätska och antibiotika <u>direkt i blodet</u>.

Ibland bildas en större varböld i magen på grund av de inflammerade tarmfickorna. Då kan läkaren behöva sticka in en slang genom huden med hjälp av ultraljud eller röntgen. Du får då lokalbedövning. Slangen ligger oftast kvar några dagar så att bölden töms. Du får vara kvar på sjukhuset under tiden, och får samtidigt behandling med antibiotika direkt i blodet.

Du kan behöva opereras

Du kan behöva opereras om den inflammerade tarmfickan spricker och antibiotika inte hjälper. Du är dåsövd under operationen.

Kirurgen tar bort den skadade tarmdelen. Därefter kan kirurgen sy ihop tarmdelarna, eller lägga ut en bit av tarmen genom en öppning på magen. Det kallas för att få en <u>stomi</u>. Ofta kan tarmdelarna sys ihop efter tre till sex månader och du behöver inte längre ha stomin.

Ibland används titthålsteknik

En metod som också kan användas är att kirurgen sköljer rent runt den inflammerade tarmfickan. Kirurgen opererar då med hjälp av titthålsteknik. Med titthålsteknik behövs ingen stomi efter operationen.

Vilken typ av operation det blir beror på flera saker, till exempel hur inflammerad tarmfickan är, hur mycket tarmfickan har spruckit och hur du mår.

Det är ovanligt, men om man ofta har inflammerade tarmfickor som ger mycket besvär kan man behöva opereras. Då opereras du när inflammationen har läkt. Det gör att kirurgen kan sy ihop tarmdelarna direkt och du behöver ingen stomi.

Fler undersökningar när du mår bra

Tarmen kan behöva undersökas mer när inflammationen har läkt. Du undersöks antingen med röntgen eller med koloskopi. Din läkare avgör om du behöver undersökas mer.

Undersökningarna görs för att undersöka tjocktarmen och tarmfickorna, och för att utesluta andra sjukdomar.

Hur kan jag förebygga?

Det finns en del du kan göra för att undvika att få inflammerade tarmfickor:

- Ät bra mat. Läs om vad som är bra mat i textenSå äter du hälsosamt.
- Undvik att få förstoppning. Läs om vad du kan göra i texten Förstoppning.
- Var fysiskt aktiv i vardagen. Läs om vad det innebär i textenom vardagsmotion.
- Rök mindre eller sluta röka, om du röker. Prata din läkare om du behöverhjälp att sluta.

Fibrer kan hjälpa

Det finns forskning som visar att fibrer kan hjälpa på flera sätt. Det är inte bevisat att det hjälper mot att få inflammation i de tarmfickor som du redan har. Men det finns forskning som visar att fibrer bland annat motverkar förstoppning.

En viss typ av fibrer kan ge ett visst skydd mot att inflammation i tarmfickor uppstår. Exempel på sådana vattenolösliga fibrer är fullkornsmjöl, bönor, grönsaker och potatis.

Du behöver inte avstå från nötter och frön, vilket har rekommenderats tidigare.

Du kan få rådet att äta fiberrik mat om du har haft inflammerade tarmfickor tidigare.

Vad är inflammerade tarmfickor?

En tarmficka är en utbuktning av tjocktarmsväggen.

Tarmfickan bildas när det samlas mycket tarminnehåll i tarmen. Tarminnehållet gör att trycket på tarmväggen ökar. Då

pressas tarmens slemhinna så småningom ut igenom tarmväggens muskellager och bildar en utbuktning i tarmväggen.

Det är mycket vanligt att ha tarmfickor, och det blir vanligare ju äldre man blir. Oftast ger tarmfickor inga symtom.

Tarmfickor kan finnas längst med hela tjocktarmen, men det är vanligast att de finns i den sista delen av tjocktarmen.

Inflammationen beror på att det fastnar något

Tarmfickan och vävnaden runt tarmfickan kan inflammeras om det fastnar tarminnehåll i fickan. <u>Inflammationen</u> beror på att bakterierna i tarmfickan då kan öka och skada tarmväggen.

En tarmficka kallas också för divertikel eller divertikulos. En inflammerad tarmficka kallas för divertikulit.

Vad beror det på?

Det är inte klarlagt varför tarmfickor bildas, men följande ökar risken:

- Att ofta ha förstoppning.
- Att äta mat med lite fibrer.
- Att röka.
- Att ha övervikt.

Risken att få tarmfickor ökar också ju äldre du blir.

Komplikationer

Inflammationen i tarmfickan kan bli allvarlig. Det som kan hända är följande:

- Inflammation sprider sig till bukhinnan, som är en del av bukväggen. Bukväggen är den vävnad som finns mellan huden och organen inne i magen.
- Det bildas var och varbölder i tarmen och i vävnaderna runt omkring.
- Tarmfickan spricker. Det blir då hål i tarmen och inflammationen kan sprida sig.
- Det bildas en så kallad <u>fistel</u> mellan tarmen och andra organ, men det är ovanligt. En fistel är en liten kanal. Fisteln kan skapas mellan tarmen och urinblåsan, eller mellan tarmen och slidan. Det kan då komma ut luft och avföring i urinen eller från slidan.

Har du haft många inflammerade tarmfickor kan tarmväggen få ärr och bli stel. Det ökar risken att fåstopp i tarmen.

Svagare immunförsvar ökar risken för komplikationer

Inflammerade tarmfickor kan också bli allvarliga om du har en sjukdom som gör immunförsvaret svagare, eller om du använder läkemedel som gör immunförsvaret svagare.

Risken för komplikationer ökar också om du har använt vissa läkemedel en längre tid, till exempe<u>lantiinflammatoriska</u> smärtlindrande läkemedel. De kallas också för NSAID eller cox-hämmare.

Behandling med kortison ökar risken för att en inflammerad tarmficka spricker.

Påverka och delta i din vård

Du kan <u>söka vård på vilken vårdcentral eller öppen specialistmottagning</u>du vill i hela landet. Ibland krävs det <u>remiss</u> till den öppna specialiserade vården.

Informationen ska gå att förstå

Du ska få vara delaktig i din vård. För att kunna vara det behöver du<u>förstå informationen som du får</u> av vårdpersonalen. Ställ frågor om det behövs.

Du har möjlighet att få <u>hjälp av en tolk om du inte pratar svenska</u>. Du har också möjlighet att få <u>hjälp av en tolk om du till</u> <u>exempel har en hörselnedsättning</u>.

Senast uppdaterad:

2022-09-14

Redaktör:

Jenny Magnusson Österberg, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare

Andreas Samuelsson, kirurg, Kirurgkliniken, NU-sjukvården, Trollhättan

1177 - tryggt om din hälsa och vård

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. 1177 ger dig råd när du vill må bättre.

1177 på flera språk I
Om 1177 I
Kontakt I
Behandling av personuppgifter
Hantering av kakor
Inställningar för kakor
1177 – en tjänst från <u>Inera.</u>